

Kansrekenen en Statistiek II

20 juni 2022

1 Theorie

1.1 Stelling 4.9 (iii)

Stel $X_n \xrightarrow{D} X$ en $Y_n \xrightarrow{P} c$ met $c \in \mathbb{R}$. Toon aan dat

$$X_n Y_n \xrightarrow{D} cX$$

1.2 Stochastische processen

Geef de definitie van een Markovketen en bijhorende transitie matrix. Wat zijn de eigenschappen van deze matrix? Formuleer en bewijs de vergelijking van Chapman-Kolmogorov.

1.3 Schatters

Definieer asymptotische normaliteit van een univariate schatter T_n voor een parameter θ . Toon aan dat dit impliceert dat T_n begrensd is in kans, en dat T_n een zwak consistente schatter is voor θ .

2 Oefeningen

2.1 Schatters

Zij $X_1, \dots, X_n$ i.i.d. met dezelfde verdeling als X met dichtheid

$$f_X(x) = \frac{2\alpha^\alpha}{\Gamma(\alpha)\theta^\alpha} x^{2\alpha-1} \exp\left(-\frac{\alpha x^2}{\theta}\right) \quad (x > 0)$$

1. Toon aan dat X^2 een Gammaverdeling volgt
2. Toon aan dat $T_n = \sum_{i=1}^n X_i^2$ een sufficiënte statistiek is voor θ .
3. Vind de UMVUE voor θ , noteer deze met U_n . Je moet de volledigheid van een statistiek niet aantonen.
4. Bereken de MSE van U_n
5. Wat kan je zeggen over de zwakke consistentie van U_n ?

2.2 R-code

Voor alle $j \in \mathbb{N}_0$ definiëren we de s.v. X_j volgens

$$P\left(X_j = \frac{1}{j}\right) = 1 - \frac{1}{j^2} \quad P(X_j = j) = \frac{1}{j^2}$$

Gegeven is onderstaande R-code¹

```
n = 500
```

```
genXj = function(j){  
  randgetal = runif(1)  
  if (randgetal > 1/j^2){  
    return(1/j)  
  } else {  
    return(j)  
  }  
}
```

```
J = c(5,10,25)
```

---

¹Was ietsje professioneler geschreven, maar deed hetzelfde. De kleurtjes zijn een artistieke toevoeging.

```

res = matrix(0,nrow=3,ncol=n)
for (k in c(1:3)){
for(i in c(1:n)){
res[k,i] = genXj(J[k])
}
}

plot(ecdf(res[1,]),col='red',main='',lty=1)
lines(ecdf(res[2,]),col='green',lty=2)
lines(ecdf(res[3,]),col='blue',lty=3)
legend(-5, 1, legend=c("5", "10","25"),
col=c("red", "green","blue"), lty=1:2, cex=0.8)

```

1. Wat illustreert de grafiek gegenereerd door deze code? Toon dit analytisch aan.
2. Is er almost-sure convergentie?
3. Is er convergentie in gemiddelde van orde p ? Zo ja, voor welke p ?
4. Welke vorm van convergentie is nog niet aan bod gekomen? Geldt er convergentie van deze vorm?

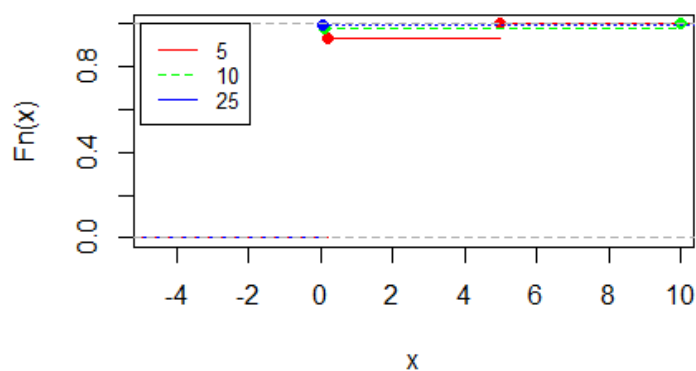

Figure 1: Grafiek gegenereerd door de R-code.

3 Oplossingen van een student

3.1 Oefening 1

1. $X^2 \sim \Gamma(\alpha, \frac{\theta}{\alpha})$
2. Factorisatiestelling
3. $\frac{T_n}{n}$
4. $\frac{\theta^2}{\alpha n}$
5. Zwak consistent want onvertkend en $MSE \rightarrow 0$ voor $n \rightarrow \infty$.

3.2 Oefening 2

1. $X_j \xrightarrow{D} 0$ (ontaarde verdeling in 0)
2. Ja. Toon bijvoorbeeld aan dat voor alle $\varepsilon > 0$:

$$\sum_{j=1}^{\infty} P(|X_j| > \varepsilon) < \infty$$

Het lukt ongetwijfeld ook vanuit de definitie, maar ik ben niet echt fan van werken met die Ω .

3. Ja. Voor $0 < p < 2$.
4. $X_j \xrightarrow{P} 0$. Uiteraard, volgt uit alle vorige vragen.